

Gfv.VII.30.034/2012/11.szám

A Kúria a dr. Solymár Károly Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a dr. Árvai Roland ügyvéd által képviselt **I.r., II.r.**, valamint a dr. Cserjési Gábor ügyvéd által képviselt **III.r. alperes** ellen **kártérítés megfizetése** iránt a Szombathelyi Városi Bíróságon 17.P.20.142/2010. számon folyamatban volt és a Vas Megyei Bíróság 2011. szeptember 29-én kelt 8.Pf.20.427/2011/2. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és a II. r. alpereseknek - mint egyetemlegesen jogosultaknak - 83.000 (Nyolcvanháromezer) Ft, valamint a III. r. alperesnek szintén 83.000 (Nyolcvanháromezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes korlátolt felelősségű társaságnak az I. és a II.r. alperes 2003. november 28-tól 2007. szeptember 27-ig volt a tagja és önálló cégjegyzési jogosultsággal rendelkező ügyvezetője.

A felperes és a III.r. alperes, mint egyéni vállalkozó között 2000. június 1-én bérleti szerződés jött létre. A III.r. alperes havi 300.000 Ft + ÁFA bérleti díj megfizetése ellenében bérbe adta a felperesnek a 130 m²-es üzlethelyiséget.

Az I. r. alperes, ügyvezetői tisztségében eljárva, a bérbeadó által kiállított, ÁFA-t is tartalmazó számla alapján - a tagsági viszonyának, illetve ügyvezetői tisztségének létrejöttét megelőzően kialakult szokás szerint - fizette a bérleti díjat.

Az adóhatóság az I. és a II.r. alperes tagsági viszonyának, illetve ügyvezetői tisztségének megszűnését követően a felperes céggel szemben vizsgálatot tartott 2004. és 2005. évre vonatkozóan. A 2009. február 9-én hozott határozatával kötelezte a felperest 1.566.000 Ft jogosulatlanul kifizetett általános forgalmi adó, 313.000 Ft adóbírság, 100.000 Ft mulasztási bírság, 673.000 Ft késedelmi pótlék megfizetésére. Eljárása során ugyanis azt állapította meg, hogy a III.r. alperes nem volt jogosult az általa kiállított számlán feltüntetett bérleti díjak után általános forgalmi adót is felszámítani. A felperes pedig az említett, általa kifizetett adó összegét szintén nem volt jogosult elszámolni az őt egyébként terhelő adófizetés során.

A felperes keresetében kérte kötelezni az I. és a II. r. alperest egyetemlegesen 2.652.000 Ft, és annak járulékai megfizetésére. Előadta, hogy a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (a továbbiakban: Gt.) 30. § /2/ bekezdése alapján, az ügyvezetői kötelezettségük felróható megszegése miatt kötelesek az utólagosan feltárt adótartozásból eredő őt ért károkat megtéríteni. A III.r. alperes marasztalását, a kereseti kérelmében megjelölt összeg erejéig, abban az esetben kérte, ha a bíróság az I. és a II.r. alperesekkel szembeni keresetét nem tartaná megalapozottnak.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Az I. és a II.r. alperes arra hivatkozott, hogy kizárólag az I.r. alperes gyakorolta az ügyvezetői tisztséget. A tagsági viszonyukat megelőzően létrejött bérleti szerződés szerint, a III.r. alperes által kiállított számla alapján fizette ki az általános forgalmi adóval növelt bérleti díjat. Az I. és a II. r. alperes vitatta, hogy tudniuk kellett volna, a III.r. alperes általános forgalmi adó felszámítására nem jogosult. Állították, hogy kizárólag a III.r. alperest terheli felelősség a felperest ért, adótartozásból eredő károk megtérítéséért. Utaltak arra is, hogy a III.r. alperes a perben tett állításával ellentétben, az általa kiállított számlákat utóbb sem módosította, az azokon feltüntetett, és kifizetett általános forgalmi adó összegét a felperesnek nem térítette vissza.

A III.r. alperes arra hivatkozással kérte a kereset elutasítását, hogy az általa észlelt hibát követő önrevízióra, a számlák kijavítására tekintettel, a felperesnek is önrevíziót kellett volna végrehajtania. Ebben az esetben nem keletkezett volna adó hiánya. A III.r. alperes véleménye szerint - körültekintő eljárás esetén - a felperesnek is észlelnie kellett volna a hibát. A III.r. alperes előadta továbbá, hogy bérbeadási tevékenységét egyéni vállalkozásban folytatta. Egyéni cége korlátolt felelősségű társasággá alakult át. A felperesnek ezért a jogutódjával szemben kellett volna fellépnie. Elmaradt bérleti díj tartozás címén egyúttal beszámítási kifogást is előterjesztett. 2.160.841 Ft-ot, mint egyéni vállalkozót, 3.900.000 Ft + ÁFA-t, mint jogutódját

megillető pénzösszeget követelt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, az alpereseket terhelő kártérítési kötelezettség jogszabályban előírt együttes feltételei fennállásának bizonyítása hiányára hivatkozással.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Egyetértett az elsőfokú bíróság által megállapított tényállással, és az annak alapján levont jogi következtetésekkel. Rögzítette, hogy az általános forgalmi adóról szóló, többször módosított 1992. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: ÁFA tv.) 2. számú mellékletének 1. és 9. pontja alapján tárgyi adómentes a közterület bérbe- és haszonbérbe adása, továbbá a lakóingatlan - rendeltetésétől független - bérbeadása. Az ÁFA tv. 2. számú mellékletének 10. pontja szerint pedig, 2004. január 1. napjától tárgyi adómentessé vált minden olyan ingatlan bérbe és haszonbérbe adása, amely nem tartozik a megelőzően említettek körébe. A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy az ÁFA tv. alanyait, az egyéb ingatlan bérbeadása tekintetében, a 30. § /2/ bekezdése alapján megilleti a tárgyi adómentesség helyett, az általános szabályok szerinti adózás választásának joga. Az adóalanynak, ha e jogával élni kíván, azt írásban az adóhatóság részére be kell jelentenie. A peres iratok között fellelhető adóhatósági határozatból azonban megállapítható, hogy a III.r. alperes, mint egyéni vállalkozó ilyen kérelmet nem terjesztett elő. A bérleti díjat ezért tárgyi adómentesen kellett volna kiszámláznia.

A másodfokú bíróság a felperesi társaság eljárását jogellenesnek tartotta amiatt, hogy a III.r. alperes számláin feltüntetett, és kifizetett általános forgalmi adót az őt terhelő adóból levonta. E jogellenes magatartásban azonban nem látta az ügyvezetők felróható kötelezettség szegésének megvalósulását. Véleménye szerint ugyanis őket nem terhelte annak ellenőrzése, hogy a III.r. alperes az adóhatóság felé a bejelentési kötelezettségének eleget tett-e, és az általános forgalmi adót arra tekintettel jogosult volt-e felszámítani.

A másodfokú bíróság utalt arra, hogy a felperes és a III.r. alperes között még az I. és a II.r. alperesek ügyvezetői tisztségét megelőzően jött létre a perbeli bérleti szerződés. E szerződés is azt tartalmazta, hogy a bérbeadó jogosult volt általános forgalmi adót felszámítani. A felperes társaság alkalmazott továbbá könyvelőt is, így nem az ügyvezető kötelezettsége volt annak vizsgálata, hogy a III.r. alperes jogosult volt-e az általános forgalmi adó felszámítására. A másodfokú bíróság szerint, a felperes maga sem állította, hogy az I. és a II.r. alperesek bármilyen módon tudomást szereztek volna arról, hogy a III.r. alperes az adóhatósági bejelentést elmulasztotta. A felperes azt

sem bizonyította, hogy az ügyvezetők a társaság könyvelési tevékenységével megbízott könyvelő kiválasztásában, ellenőrzésében, utasításokkal való ellátásában nem az adott tisztséget betöltő személyektől elvárható gondossággal jártak el. Az sem állapítható meg továbbá a rendelkezésre álló iratokból, hogy a III.r. alperes önrevíziót hajtott volna végre, a módosított számláit megküldte volna a felperesnek. Ő ugyanis bizonyítékokat az előadásán túl nem szolgáltatott, a felperesnek e tényállításra vonatkozó tagadásával szemben.

A másodfokú bíróság ezért az I. és a II.r. alperesek tekintetében, bizonyítottság hiányában, a III.r. alperes vonatkozásában pedig azért hagyta helyben a keresetet elutasító elsőfokú ítéletet, mert a III.r. alperes, mint egyéni vállalkozó a céget 2007. február 8-án korlátolt felelősségű társasággá alakította át. A felperesnek ezért az igényét a jogutóddal szemben kellett volna érvényesítenie.

A felperes a jogerős ítélettel szembeni felülvizsgálati kérelmében, kérte annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és az alperesek kereset szerinti marasztalását. Előadta, hogy a támadott határozat a vezető tisztségviselők által, ügyvezetési kötelezettségeik felróható megszegésével, a társaságnak okozott károkért való helytállásáról szóló Gt. 30. § /2/ bekezdését, az említett jogszabály szerint mögöttesen alkalmazandó, a kártérítés feltételeiről rendelkező Ptk. 339. § /1/ bekezdését, a számlák könyvelésére vonatkozó, a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Szvt.) 161. §-át, 162. §-át, 167. § /1/-/3/ bekezdését sérti. Állította, hogy az Szvt-ben előírt számlarendi, könyvviteli és bizonylati elv alapján a könyvelésbe csak az ügyvezető által jóváhagyott, ellenőrzött számla kerülhet befogadásra. A befogadott számlák valódiságáért - könyvelő alkalmazása esetén is - a vezető tisztségviselőt terheli a felelősség. A felperes szerint az I. és a II.r. alperes nem az ügyvezetőktől általában elvárható magatartást tanúsították. Észlelniük kellett volna, hogy a III.r. alperes általános forgalmi adóval terhelt bérleti díj felszámítására nem volt jogosult. A felperes utalt arra is, hogy az I.r. alperes a pert megelőzően maga is elismerte a felelősségét azzal, hogy felajánlotta a jogosulatlanul felszámított általános forgalmi adó kifizetésével összefüggésben okozott károk egyharmadának megtérítését.

A felperes a III.r. alperes tekintetében a Gt. 107. § /3/ bekezdésének megsértésére hivatkozott. Előadta, hogy az egyéni vállalkozásról szóló 1990. évi V. törvény (a továbbiakban: Etv.) 11. § /1/ és /2/ bekezdése értelmében korlátlanul helytállásra köteles egyéni vállalkozó, egyéni céggé való bejegyzése, majd korlátolt felelősségű társasággá történő átalakulása esetén, az említett Gt. szabályainak megfelelő alkalmazásával, az

átalakulástól számított öt éves jogvesztő határidőn belül korlátlanul köteles helytállni harmadik személlyel szemben olyan tartozásért, amely az átalakulás előtt keletkezett. Utalt arra is, ha a társasági vagyon a követelést nem fedezi, a korábban korlátlanul felelős tag, korlátozottan felelős taggá válása esetén is, korlátlanul és egyetemlegesen felel azokért a tartozásokért, amelyek korlátlanul felelős tagsági viszonyának megszűnése előtt keletkeztek. Ebből következően, a III.r. alperes a jogellenesen kiállított számlák miatt, a felperesnek okozott károkért köteles helytállni. A felperes hivatkozott arra is, hogy a III.r. alperes magánszemélyként állította ki a számlákat, helytállási kötelezettségét ez okból is meg kell állapítani.

Az I. és a II.r. alperesek a jogerős ítélet hatályban fenntartását kérték. A perbeli számlák kiállítása idején hatályos ÁFA tv. 44. § /5/ bekezdésére hivatkozással állították, hogy a számlában feltüntetett adatok valódiságáért a kibocsátó, azaz a III.r. alperes volt felelős. Hivatkoztak az ÁFA tv. 44. § /5/ bekezdésének alkalmazásáról szóló 7003/2002.(PK.21.) PM irányelvre is, miszerint a számlában feltüntetett, áthárított adó levonhatóságát nem befolyásolhatják az olyan körülmények, amelyek a számla kibocsátójának róhatók fel, és a vevő azokra ráhatással sem bír. (pl.: az eladó adóbevallásának nem, vagy késedelmes teljesítése, telephely-engedély beszerzésének elmulasztása, stb.). A vevőtől az adott ügyletben csak a szokásos gondosság várható el (pl.: az eladó adóalanyiségének, adószámának, jövedéki engedélyének ellenőrzése). Amennyiben a vevő ezeknek a követelményeknek eleget tett - egyéb jogszabályi feltételeknek is megfelelően - nem vitatható el tőle az adólevonási jogosultság.

Az I. és a II.r. alperes hivatkozott arra is, hogy az I.r. alperes a felelősségét a felperes által megjelölt károkért sohasem ismerte el, kizárólag peren kívüli egyezség szándékával ajánlotta fel a követelt összeg egy részének megtérítését.

A III.r. alperes szintén a jogerős ítélet hatályban fenntartását kérte. Előadta, hogy vállalkozóként adta bérbe a felperesnek a perbeli ingatlant. Számláit, iparengedély számát és adószámát feltüntetve állította ki.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta a Pp.275. § /2/ bekezdése alapján. Megállapította, hogy a támadott határozat nem jogszabálysértő.

Egyetértett az eljáró bíróságokkal abban: a felperes nem tudta kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a jogosulatlanul elszámolt, általános forgalmi adó levonásából eredő kárai az I. és a II.r. alperesi ügyvezetői tisztségéből eredő kötelezettségek megszegésével okozati összefüggésben keletkeztek. Amint arra a másodfokú bíróság

is utalt, az ÁFA tv. 30.§ /2/ bekezdése lehetőséget adott arra, hogy az ÁFA tv. alanyai a 2.számú melléklet 10. pontjában írtak szerint tárgyi adómentesség alá eső ingatlan bérbeadási tevékenységgel kapcsolatosan az általános szabályoknak megfelelő adózást válasszák. Ilyen jogszabályi háttér mellett, továbbá a perbeli ingatlanra az I., illetve II.r. alperesek vezető tisztségének betöltését megelőzően kötött bérbeadási szerződés 6.) pontjában, a bérleti díjnak általános forgalmi adóval növelt összegben történő megállapítására, az ennek megfelelően korábban is kiállított számlák adataira figyelemmel nem róható fel nekik, hogy nem észlelték, a III.r. alperes általános forgalmi adó felszámítására nem volt jogosult. Utal a Kúria az I. és a II.r. alperesek által is hivatkozott ÁFA tv. 44. § /5/ bekezdésében foglaltakra is, miszerint a számlában feltüntetett adatok valódiságáért a kibocsátó felelős. Az I. és a II.r. alperes részéről idézett pénzügyminisztériumi irányelvben írtak alapján is a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy ők tudtak az általános forgalmi adó jogosulatlan felszámításáról. Erre vonatkozóan azonban bizonyítékok szolgáltatására nem került sor, így a Pp.164. § /1/ bekezdése alapján a bizonyítatlanság jogkövetkezményeit a felperesnek viselnie kell.

A Kúria a III.r. alperessel szembeni kereset jogerős elutasítását sem találta jogszabálysértőnek. A peres iratok között fellelhető cégkivonatból megállapítható, hogy a III.r. alperes egyéni vállalkozóként az Etv. 15. § /1/ bekezdése alapján kérte egyéni cékként való bejegyzését. Ez utóbbi korlátozott felelősségű társasággá történő átalakulására a 2006. december 29-én kelt létesítő okirattal, 2007. február 28-án került sor, a 2006. július 1-jén hatályba lépett Gt. szabályai szerint. Az Etv. 15/A. § /1/ bekezdése folytán irányadó Gt. 70. § /1/ bekezdése értelmében: az átalakulással létrejött gazdasági társaság az átalakult cégnek a jogutódja. Ebből következően a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felperesnek az igényét a jogutóddal szemben kellett volna elsődlegesen érvényesítenie. A Gt. 70. § /4/ bekezdése alapján, a III.r. alperes korlátlan helytállási kötelezettségének feltétele a jogutód társaság marasztalása, továbbá az, hogy annak vagyona a felperesi követelést nem fedezi.

Mindezekre tekintettel a Kúria a felperes által megjelölt jogszabálysértéseket megállapítani nem tudta, a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. § /3/ bekezdése alkalmazásával.

A felperes köteles az eredménytelen felülvizsgálati kérelme miatt az alperesek jogi képviselétével felmerült felülvizsgálati eljárási költséget a Pp. 270. § /1/ bekezdése, illetve 78. § /1/ bekezdése alapján megtéríteni. Az alperesek jogi képviselőinek munkadíját a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről

szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /5/ bekezdése és 4/A. § /1/ bekezdése alapján állapította meg. Az összeg az általános forgalmi adót is magában foglalja.

Budapest, 2012. november 27.

Dr.Vezekényi Ursula sk.a tanács elnöke
Dr.Pethőné dr.Kovács Ágnes sk.előadó-bíró
Dr.Csóke Andrea sk. bíró